

Afgørelser – Reg. nr.: 01283.00

Fredningen vedrører: Masnedø - Ophævet

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet   28-02-1951

Fredningsnævnet   04-02-1950

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

IKKE FREDET

INDHOLDSFORTEGNELSE

- Kendelse af 28/2 1951 [ofn-968/50] om
ophævelse af
- Kendelse af 4/2 1950 [nævn] om fredning

397 VORDINGBORG

1511 IV NV

MATRIKELFORTEGNELSE

(ajour pr. 4/2 1950)

Fredningen omfatter (helt eller delvis) følgende
matrikelnumre:

1^b, 2^a, 2^c, 2^d, 2^h, 6, 8 samt unmatr. areal
af Masnedø, Vordingborg ~~Købstads~~ Jorder

Gældende matrikulært kortbilag: ÷

Se også REG. NR.:

OPHÆVET

REG. NR. 1223

4/2-1951

U d s k r i f t
af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for PRESTØ amt.

K e n d e l s e afsagt 4/2^o 1950.

Danmarks Naturfredningsforening har med tilslutning af Naturfredningsrådet og Turistforeningen for Danmark fremsat begæring om fredning af nedennævnte arealer på Masnedø, hvilke arealer er beliggende mellem hovedvej nr. 2 og havet mellem Masnedø og Falster. Som begrundelse for begæringen har rekvirenterne henvist til ønskeligheden af bevaringen af den smukke udsigt dels fra hovedvej nr. 2 mod Storbrømsbroen og dels fra disse og de pågældende arealer af Masnedø, i hvilken henseende rekvirenterne har gjort opmærksom på, at landets store brobygningsarbejder nyder internationalt ry, hvorfor det er af største almeninteresse, herunder turistmæssig betydning, at de nævnte omgivelser af disse enestående, inderørsmæssige arbejder bevares i så smuk en stand som muligt.

Landets myndighed er på forhånd forfærdiget med de forskellige møder, hvori fredningsnævnet er blevet endelig udførelt således:

I.

Matr.nr. 2d, Masnedø, Vordingborg købstads jorder, - dog ikke det gamle havneareal på 2d - den del af matr.nr. 2a ibd., som ligger mellem 2d og vejen til den gamle fergehavn på matr.nr. 8 ibd., og den del af matr.nr. 2a, som ligger mellem 2d og "Fortvejen", samt matr.nr. 2h ibd.

Den del af matr.nr. 2d, som ligger øst for en linie, som på kortet bilag llo er betegnet "servitutlinie" og den del af matr.nr. 2a, som ligger mellem 2d og vejen til den gamle fergehavn, må udstykkes dog højst i det antal parceller, som er vist på kortet bilag llo. På disse parceller må bebyggelse kun ske på følgende måde: "Hver parcel skal være på mindst 800 m² eksklusive vejareal, og facadelængden må ikke være under 20 m., for den sydligste rækkes vedkommende dog ikke under 15 m. På hver parcel må kun opføres eet beboelseshus. Dette må kun opføres i een etage eventuelt dog med udnyttet tagetage. Taget udformes som et 45 graders tegltag bortset fra den sydligste række huse, som må opføres som bungalows eller lign.

OVERFREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T
af
OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

År 1951, den 28. februar, afsagde overfredningsnævnet på grundlag af skriftlig og mundtlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 968/50 vedrørende fredning af arealer på Masnedø ved Storstrømsbroen.

Den af fredningsnævnet for Præstø amt den 4. februar 1950 afsagte kendelse er sålydende:

"Danmarks Naturfredningsforening har med tilslutning af Naturfredningsrådet og Turistforeningen for Danmark fremsat begæring om fredning af nedennævnte arealer på Masnedø, hvilke arealer er beliggende mellem hovedvej nr. 2 og havet mellem Masnedø og Falster. Som begrundelse for begæringen har rekvirenterne henvist til ønskeligheden af bevaringen af den smukke udsigt dels fra hovedvej nr. 2 mod Storstrømsbroen dels fra denne over de pågældende arealer af Masnedø, i hvilken henseende rekvirenterne har gjort opmærksom på, at landets store brobygningsarbejder nyder internationalt ry, hvorfor det er af største almeninteresse, herunder turistmæssig betydning, at de nærmeste omgivelser af disse enestående ingeniørmæssige arbejder bevares i så smuk en stand som muligt.

I sagens anledning er der afholdt forskellige møder, hvori fredningsønskerne er blevet endelig udformet således:

1.

Matr. nr. 2d, Masnedø, Vordingborg købstads jorder - dog ikke det gamle havneareal på 2d - den del af matr. nr. 2a, ibd., som ligger mellem 2d og vejen til den gamle færgehavn på matr. nr. 8, ibd., og den del af matr. nr. 2a, som ligger mellem 2d og "Fortvejen", samt matr. nr. 2h, ibd.

Den del af matr. nr. 2d, som ligger øst for en linie, som på kortet bilag 110 er betegnet "servitutlinie", og den del af matr. nr. 2a, som ligger mellem 2d og vejen til den gamle færgehavn, må udstykkes dog højst i det antal parceller, som er vist på kortet bilag 110. På disse parceller må bebyggelse kun ske på følgende måde: Hver parcel skal være på mindst 800 m² eksklusiv vejareal, og facadelængden må ikke være under 20 m, for den sydligste rækkes vedkommende dog ikke under 15 m. På hver parcel må kun opføres eet beboelseshus. Dette må kun opføres i een etage eventuelt dog med udnyttet tagetage. Taget udformes som et 45 graders tegltag bortset fra den sydligste række huse, som må opføres som bungalows el. lign. Afstanden fra terræn til underkant af gesims må ikke overstige 4 m. På hver parcel er det tillige tilladt at opføre eet udhus, som dog skal være af samme karakter som beboelseshuset på vedkommende parcel også med hensyn til højden. Herudover må der ikke på nogen parcel bygges af nogen art

f. eks. skure. Der skal i skel og omkring husene anlægges og vedligeholdes en passende beplantning af en art og i et omfang, som er egnet til at få husene til at gå godt ind i landskabet. Udsigtsforstyrrende beplantning er dog ikke tilladt. Iøvrigt skal bygningstegninger med angivelse af, hvilke farver og materialer, der ønskes anvendt til husets ydre, godkendes af Vordingborg byråd i forbindelse med fredningsnævnet inden pågældende bynings opførelse.

Den del af matr. nr. 2d, som ligger vest for den på kortet bilag 110 viste servitutlinie, må ikke bebygges. Administrationsbygningen skal fjernes af ejeren og på dennes bekostning senest 2 år efter afsigelsen af overfredningsnævnets kendelse. På den del af 2d, der ligger øst for læhegnet og nord for vejen til havnen og til de nu eksisterende bungalows på 2d, må ejeren anlægge en frugtplantage, dog må træerne ikke være højere end 3 m fra terræn, ligesom læhegnet må bibeholdes. Læhegnet skal dog inden 2 år efter afsigelsen af overfredningsnævnets kendelse kappes ned, således at dets højde derefter i fremtiden ikke må være mere end 4 m, regnet fra terræn. Ejeren af 2d må opføre de for driften af den ubebyggede del af 2d nødvendige bygninger. Disse bygninger skal placeres i nærheden af de tre nu eksisterende beboelseshuse (bungalows) i det vestlige hjørne af matr. nr. 2d og må ikke opføres, før fredningsnævnets og Vordingborg byråds godkendelse af bygningernes placering, materialer og udseende foreligger. Arealet, hvorpå de nævnte tre beboelseshuse (bungalows) er beliggende, må udstykkes. De nuværende bygninger må vedligeholdes og fornyes, men ikke udvides uden Vordingborg byråds og fredningsnævnets samtykke. Den nuværende beplantning på sidstnævnte areal må bibeholdes, indtil udstykning finder sted. I tilfælde af udstykning gælder med hensyn til beplantningens højde samme regel som for træerne i fornævnte frugtplantage. Iøvrigt må 2d ikke beplantes med buske og træer.

Ejeren af matr. nr. 2a forpligter sig til ikke at bebygge den del af 2a, som ligger mellem 2d og Fortvejen, ligesom denne del af 2a ikke må beplantes med buske eller træer. Det skal dog være ejeren tilladt at opføre nødvendige landbrugsbygninger med tilhørende have på arealet mellem Fortvejen og matr. nr. 2h. Såfremt ejeren vil benytte sig af denne tilladelse, skal han dog inden opførelsen indhente fredningsnævnets og Vordingborg byråds godkendelse af bygningernes placering, materialer og udseende.

Matr. nr. 2h, ibd., må ikke bebygges og ej heller beplantes med buske eller træer.

Master, boder og andre indretninger på 2h, 2d og alle de nævnte dele af 2a må kun anbringes efter aftale med Vordingborg byråd og fredningsnævnet.

Med hensyn til havnearcalet på matr. nr. 2d bemærkes følgende:

Ingeniørfirmaet Christiani & Nielsen fik ved skrivelse af 26/5 1933 (sagens bilag 87) fra ministeriet for offentlige arbejder tilladelse til at anlægge en midlertidig arbejdshavn på matr. nr. 2d til brug ved opførelsen af Storstrømsbroen på betingelse bl.a. af, at firmaet skulle være pligtig til efter nævnte ministeriums begæring at fjerne havneanlægget uden erstatning efter Storstrømsbroens fuldførelse. Selv om firmaet efter broens fuldførelse har afhændet havneanlægget, må retten til area-

lets benyttelse som havneareal dog efter rekvirenternes opfattelse nu anbringes for at være ophørt, således at den på matr. nr. 2d den 8/1 1941 lyste deklaration angående strandbyggelinie nu er gældende for det pågældende areal, hvoraf følger, at bebyggelse på arealet i h.t. naturfredningslovens § 25 stk. 1 og 4 kun kan ske efter indhentet tilladelse fra Statsministeriet. Rekvirenterne har derfor frafaldet fredning af nævnte havneareal. Dette tilhører nu entreprenør Henry Andersen, København.

Endvidere bemærkes, at det heller ikke er fundet fornødent at medtage øen Masnedø Kalv, matr. nr. 3, ibd. under fredningen, da hele arealet af denne ø er undergivet bestemmelserne i naturfredningslovens § 25 stk. 1 om forbud mod bebyggelse, og da strandfredningskommissionen for Præstø amt under 10/2 1938 (j. nr. strfr. 1937-236) har meddelt tilladelse til opførelse af et sommerhus på øen på visse vilkår, herunder godkendelse af en beplantningsplan vedrørende øen.

2.

Umatrikuleret statsbaneareal grænsende til, mod øst hovedvej nr. 2, mod vest matr. nr. 2d, Masnedø, og mod sydøst vejen til den gamle færgeshavn jfr. sagens bilag 49.

Med hensyn til dette areal går begæringen ud på, at der ikke må opføres bebyggelse, herunder opførelse af boder, skure, master og lign., og at udsigtsforstyrrende beplantning ikke må finde sted.

3.

Matr. nr. 8, 6, den del af 1b, som grænser til matr. nr. 8 og 6, 4, den del af 2c, som ligger over 100 m fra den for græsvækst blottede strandbredds inderste kant, samt den del af matr. nr. 2a, der ligger mellem vejen til den gamle færgeshavn og jernbaneskråningen, alt Masnedø, Vordingborg købstads jorder.

Vedrørende disse arealer går fredningsbegæringen ud på følgende:

Bebyggelse må kun ske efter forudgående godkendelse i hvert enkelt tilfælde af Vordingborg byråd i forbindelse med fredningsnævnet. Det samme gælder opførelse af master og andre indretninger.- Forsåvidt angår boligbyggeri, må der kun bygges i indtil to etager med udnyttet tagetage, således at højden fra terræn til gesims ikke må overstige 8 m. Taget skal udføres som et 45°'s tegltag.- Forsåvidt angår industribebyggelse, tager Vordingborg byråd og fredningsnævnet stilling til hvert enkelt foreliggende projekt, idet dog sådan bebyggelses væsentlige bestanddele skal holdes indenfor en højdegrænseplan af 13 m regnet fra terræn, bortset fra skorstone og lign.

Først bemærkes, at af de under 3 omhandlede arealer ligger den langt overvejende del af matr. nr. 2c mellem strandbyggelinien og havet, medens de øvrige under 3 nævnte arealer, forsåvidt de er beliggende indenfor en afstand af 100 m fra havet, ikke er behæftede med det i § 25 stk. 1 i lov om naturfredning nr. 140 7/5 1937, jfr. lov nr. 339 25/6 1940 omhandlede forbud mod bebyggelse, formentlig fordi de er blevet anset for at være havnearealer. En af ejerne har protesteret mod fredningsbegæringen under anbringende af, at nævnte lovs § 25 stk. 3 medfører, at der ikke kan dekret-

teres fredning af det begærede indhold med hensyn til havnearealer. Heri vil der imidlertid ikke kunne gives vedkommende ejer medhold, idet naturfredningslovens § 1, jfr. § 13 også må antages at omfatte havnearealer.

Idet nævnet finder at kunne tiltræde de af rekvirenterne fremsatte grunde for ønskeligheden af den under 1-3 omhandlede fredning, vil rekvirenternes begæring om sådan fredning være at tage til følge i henhold til naturfredningslovens § 1, jfr. § 13, dog således, at almenheden ikke har adgang til de pågældende arealer, at den på de under 3 nævnte arealer nu eksisterende bebyggelse må bibeholdes, men ikke må udvides uden godkendelse af Vordingborg byråd og fredningsnævnet, at fremtidig tilvækst af areal fra havet indgår under den pågældende fredning, og at fredningsnævnet har påtaleretten med hensyn til den ved nærverende kendelse fastsatte fredning.

Den under 1 omhandlede fredning er dog betinget af, at statsministeriet tiltræder, at bebyggelse må ske som anført på en del af matr. nr. 2d mellem strandbyggelinien og havet.

Med hensyn til erstatningsspørgsmålet bemærkes følgende:

ad 1.

Ejeren af de arealer, som omfattes af den under 1 omhandlede fredning, proprietær Alfred Johannes Hovmand af Masnedø, har tiltrådt fredningen under forudsætning af, at der ydes ham en erstatning af 52.000 kr., hvilken erstatning repræsentanterne for naturfredningsrådet og Turistforeningen for Danmark har anset for passende. Da nævnet efter det foreliggende finder en erstatning af denne størrelse for rimelig, vil der være at tillægge nævnte ejer i erstatning 52.000 kr. Af erstatningen vil være at dække den del af gælden til pantaveren, Østifternes Land-Hypotekforening, Gyldenløvesgade 7, København V, ifølge pantebrev, lyst 5/12 1947, som nævnte pantaver måtte kræve indbetalt som følge af fredningen, jfr. sagens bilag 31. 22.000 kr. af erstatningsbeløbet kan dog ikke udbetales, før der foreligger attest fra nævnet om, at administrationsbygningen er behørigt fjernet.

ad 2.

Ministeriet for offentlige arbejder, generaldirektoratet for statsbanerne, har på statens vegne tiltrådt fredningen uden erstatning, jfr. sagens bilag 49.

ad 3.

Ejeren af matr. nr. 8, fabrikant Svend Stigaard Amler, Nykøbing F., har påstået sig tillagt en erstatning på 25.000 kr., sagens bilag 93. Efter det foreliggende, herunder at fredningen efter sit indhold ikke kan antages at ville påføre ejeren væsentlige ulemper, findes erstatningen at kunne fastsættes til 5000 kr., som vil kunne udbetales til ejeren, da ingen panthavere har givet møde.

Ejeren af matr. nr. 6, maskinarbejder Alfred Hansen af Masnedø, har freffaldet krav om erstatning.

Ejeren af matr. nr. 1b - staten ved marineministeriet - er udeblevet fra det sidste møde - den 24. marts 1949 - hvortil indkaldelse er sket (bilag 68 jfr. 76), og erstatningspåstand er ikke nedlagt. Herefter og idet fredningen kun kan antages at ville volde ejeren uvæsentlig ulempe, vil der ikke være at tillægge ejeren af 1b nogen erstatning.

Ejeren af matr. nr. 2c og 4, fru Marna Dusine Hansen af Masnedø, kræver erstatning, jfr. bilagene 46 og 94. Idet bemærkes, at der inden 1937 på matr. nr. 2c er blevet opført en beboelsesbygning mellem strandbyggelinien og havet, findes erstatningen efter det foreliggende at kunne bestemmes til 800 kr., som vil kunne udbetales til ejeren, da ingen pant-haver har ladet møde.

Proprietær Hovmand har som ejer af den del af 2a, som berøres af den under 3 nævnte fredningsordning, frafaldet erstatning.

I henhold til naturfredningslovens § 17 stk. 2 vil de ovennævnte erstatninger være at udrede af Statskassen med 2/3 og af Vordingborg købstadkommune med 1/3.

Fredningsbestemmelserne respekterer følgende hæftelser:

A. vedr. matr. nr. 2d:

- 1) dokument, lyst 10/7 1923 angående ret for statstelegrafvæsenet til anbringelse af 2 baaker med afstivning og til nærmere i dokumentet betegnet passage.
- 2) Dokument, lyst 8/1 1941 angående byggelinie langs kysten i henhold til lov nr. 140 af 7/5 1937 § 25 stk. 1, dog at den i nærværende kendelse omhandlede bebyggelse kan finde sted på de i kendelsen anførte vilkår, forsåvidt statsministeriet tiltræder kendelsen i så henseende,
- 3) ekspropriationsbestemmelse, lyst 6/12 1944 om, at der ikke kan tillægges 2d eller parceller herfra adgang over skellet mellem 2d og hovedvej nr. 2,
- 4) dokument, lyst 6/12 1944, angående byggelinie i henhold til lov 275 28/11 1928,
- 5) do, lyst 10/11 1945 angående byggelinie i h.t. lov 275 28/11 1928,

B. vedr. matr. nr. 2a og 2h:

- 1) som A 1 (angår 2a),
  - 2) dokument lyst 8/1 1941 angående byggelinie langs kysten i henhold til lov 140 7/5 1937 § 25 stk. 1 (angår 2a),
  - 3) ekspropriationsbestemmelse, lyst 6/12 1944, om at der ikke kan tillægges 2a og 2h eller parceller heraf adgang over skellet mellem ejendommene og hovedvejnr. 2,
  - 4) dokument lyst 10/8 1942 angående afledning af overfladevand,
  - 5) ekspropriationsbestemmelse, lyst 6/12 1944, angående kabelbaake, stangrække og kabler på 2a, samt angående færdselsret til fællesvej på 2a,
  - 6) som A 4 og 5,
  - 7) dokument lyst 6/12 1944 angående forbud mod, at 2h bebygges eller beplantes med træer og buske, samt angående rørledninger på 2h.
  - 8) dokument lyst 6/12 1944 angående færdselsret til privat fællesvej over 2a.
- Det bemærkes, at der på 2a yderligere hæfter
- 9) lejekontrakt lyst 17/9 1890 med marineministeriet angående plads til et sømærke,
  - 10) dokument lyst 22/7 1891 angående fredning af 3 tjørnebuske som sømærke

- 11) dokument lyst 14/4 1931 angående vedligeholdelse af vej,
- 12) dokument lyst 22/12 1933 angående ret for ejerne af 2d til færdsel ad en vej m.m. og
- 13) dokument, lyst 12/3 1934 angående vejanlæg, vejret, kloaker, vandledning m.m.,

men at disse hæftelser (9-13) ifølge servituterklæring af 16/1 1950 fra landinspektør E. Olivarius Hansen faktisk ikke vedrører de ved nærværende kendelse fredede arealer.

Endvidere bemærkes, at der den 19/10 1939 på 2a er lyst dokument angående udelukkende rådighed for Geodætisk Institut over et jordstykke, og at nævnte institut har været indkaldt for nævnet, men ikke ladet møde, hvorfor nærværende kendelse ikke respekterer institutets rettigheder efter dokumentet.

C. vedr. matr. nr. 4:

Dokument, lyst 29/8 1939, angående ret for Post- og Telegrafvæsenet til at have nedgravede kabler liggende og en stangrække stående på matr. nr. 4 samt angående nærmere regler til sikring heraf.

D. vedr. matr. nr. 8:

- 1) ifl. skøde lyst 9/8 1947 må arealet under Storstrømsbroens brokonstruktion og 25 m på begge sider af denne ikke bebygges eller belastes med faste eller rørlige anlæg, hvorhos statsbanerne har adgangsret til eftersyn og vedligeholdelse m.m. samt ret til at føre afløb over arealet,
- 2) ifl. samme skøde, lyst s.d. har ejerne af 1b og 6 færdselsret ad en over matr. nr. 8 førende vej samt ret til at føre afløb derover til Storstrømmen,
- 3) ifl. samme skøde, lyst s.d., har marineministeriet som ejer af 1b adgangsret til havnen og adgang til besejling af denne.

I henhold til naturfredningslovens § 19 stk. 3 vil sagen være at forelægge for overfredningsnævnet."

Fredningsnævnet bestemmer herefter:

"De ovenfor under 1-3 omhandlede arealer på Masnedø vil være at frede som ovenfor nærmere bestemt. Fremtidig tilvækst af areal fra havet indbefattes under den pågældende fredning.

Der vil være at udrede følgende erstatninger, hvoraf 2/3 afholdes af statskassen og 1/3 af Vordingborg købstadkommune:

- 1) proprietær Alfred Johannes Hovmand af Masnedø som ejer af de pågældende arealer af matr. nr. 2a og 2d Masnedø, Vordingborg købstads jorder, 52.000 kr., som udbetales som ovenfor anført,
- 2) fabrikant Svend Stigaard Amler af Nykøbing F. som ejer af matr. nr. 8, ibd., 5000 kr.,
- 3) fru Marna Dusine Hansen af Masnedø som ejer af matr. nr. 2c og 4, ibd., 800 kr."

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 3. stk., hvorhos den er indanket af proprietær Johs. Hovmand,

Masnede.

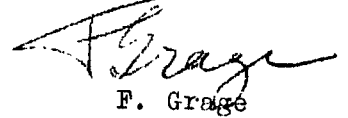
Overfredningsnævnet har den 15. maj 1950 besigtiget de fredede arealer og forhandlet med den ankende ejer og andre i sagen interesserede. Man har endvidere drøftet sagen på senere møder.

Da overfredningsnævnet herefter ikke finder tilstrækkelig føje til at fremme sagen, vil fredningsnævnets kendelse være at ophæve.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Præstø amt den 4. februar 1950 afsagte kendelse vedrørende fredning af arealer på Masnedø ved Storstrømsbroen ophæves.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

F. Grøge

overfredningsnævnets sekretær